

WEG

Sofie Verschueren

WEG

Rouw en verlies
in alledaagse dingen

Houtekiet

Antwerpen / Amsterdam

Inhoud

9	DAAGS	203	Steen
11	Vandaag	215	Bloem
13	2018	225	Cirkel
53	2019	233	Weegschaal
121	2020	245	Olifant
125	DINGEN	249	Deze zomer
129	Klok	251	ALLE
151	Hoofdkussen	257	Gisteren
165	Smiley	259	Alle dank
183	Zwemband		

Voor iedereen die mist

DAAGS

Vandaag

Vier lange handgeschreven A3-pagina's heb je ons nagelaten. Het is ondertussen bijna acht jaar geleden dat ik het één keer durfde om die te lezen.

Je zou in zoveel woorden ook antwoorden verwachten, maar de waarheid is dat ze alleen maar voor meer vragen zorgen. Er is wel een zin die ik nooit kan vergeten en die me met de regelmaat van de wassende maan een gigantisch schuldgevoel bezorgt:

'Aan mijn oudste zus vraag ik om hier niet over te schrijven. Schrijf over jezelf, maar niet over mij.'

In jouw laatste en eeuwige letters voor mij zit niet alleen een verwijtend vingertje en een stevige oogrol, maar ook een dwingend bevel. Het schuldgevoel vloeit uitvoerig, omdat ik dat niet kan waarmaken.

Ik probeer nochtans harder dan gewapend beton om te luisteren naar die letters. Ik probeer te vertellen wat het met mij doet, niet wat er met jou gebeurd is. Maar ik ben ook boos dat jij mij dingen oplegt, terwijl ik me staande moet houden in de verdrietkrater die jij geslagen hebt. En broer, ik heb schrijfnood.

Dit is het boek dat al jaren in het bos van mijn hoofd woont, klaar om geschreven te worden. Dit zijn de woorden die ik wil delen, zonder jou teniet te doen. Kunnen we elkaar misschien ergens tegemoetkomen?

Ik vraag me ook vaak af of ik wel aanspraak mag maken op pijn en verdriet. Ik was niet je favoriete zus. Je belde niet naar mij als je groot nieuws had. Je nam me niet mee voor wilde ritjes in je patserbak of last-minute roadtrips naar Italië. Ik ben gewoon je oudste zus.

Wat is mijn verdriet naast dat van mijn ouders, je lievelingszus, je beste vrienden en dichte familieleden? Waar sta ik?

Ik zou het je zo graag vragen.

Maar het bos in Durbuy is voor altijd stil. Of net heel luid? Ik weet het niet, want ik durf er nooit meer naartoe.

Wil je alsjeblieft stoppen met dood te zijn?

2018

13 MEI

Het is Moederdag, een dag gevuld met liefde en geknutselde cadeautjes. Die heb ik eigenlijk vrijdagavond al gekregen, omdat zondag te ver weg is voor trots kinderlijk ongeduld. Het is een dag die gevuld had moeten zijn met enthousiasme over het uitkomen van een langverwachte droom: een derde kind.

We zaten lang niet op dezelfde lijn als het over gezinsuitbreiding ging, maar op mijn vierendertigste verjaardag kreeg ik van mijn lief geen kaart met 'happy birthday' erop, maar wel met 'proficiat met jullie kindje'. Aan de binnenkant stond dat dit volgend jaar hopelijk ons cadeautje zou zijn. Ik weet het, wat een romanticus! Na het groene licht van Tom ging mijn spiraal eruit en had ik vrijwel meteen een positieve test in handen. Maar de vreugde van de zwangerschap is omgeslagen in angst.

Sinds een paar dagen heb ik heel licht bloedverlies. Na veel bloedafnames en een paar dagen zweven tussen hoop en wanhoop is het nu zeker dat het vruchtje gestorven is. Maar het is nog niet weg. Het is wachten op het moment dat het mijn lichaam zal verlaten.

Op het werk zijn ze volop bezig met de programmatie voor het najaar, dus daar durf ik niets te zeggen. Als ze weten dat ik zwanger ben (of was?), bestaat de kans dat ik geen plek meer krijg in het nieuwe schema van de zender. Als ze weten dat we nog een kindje willen, verlies ik misschien mijn mooie plaats in het voormiddagblok. En ik heb al genoeg verloren.

Ik sleur dus elke dag stiekem kraamverband, proper ondergoed en paracetamol mee – voor als het gaat gebeuren. Een goede vriendin die helaas ervaring heeft met vroeg zwangerschapsverlies vertelde me dat een miskraam heel veel pijn kan doen en heel bloederig is. Ik heb geen idee over hoeveel bloed en pijn het gaat, maar ik voel nu al dat het verdomd veel pijn doet aan mijn hart.

17 MEI

Vandaag heb ik een afspraak bij de gynaecoloog. Alles zit er nog, wat een heel vreemd gevoel is. De droom is weg, maar de fundamenteën kleven nog aan de binnenkant van mijn baarmoeder. Ik begrijp dat zoiets voor een dokter dagelijkse kost is, maar ik begrijp niet dat je alle empathie daarom in de kast stopt. Het is een droge, zakelijke afspraak. Zonder lieve blik of zachte aanraking, alleen met professionele woorden: 'Jammer, er zit een vruchtje in je lijf dat naar buiten zal moeten komen. Het zal pijn doen en vermoedelijk gepaard gaan met stevig bloedverlies. Je mag zeker paracetamol nemen.'

Werkt dat ook tegen verdriet, dokter?

Ik krijg vaginale pillen mee om de boel op te wekken. Die kan ik volgens haar het best 'opsteken' bij de start van het weekend, zodat ik maandag gewoon weer paraat kan staan voor de economie. Hoe meer ik erover nadenk, hoe degoutanter ik dat vind. Hoezo krijg je niet eens een paar dagen om zowel mentaal als lichamelijk even te bekomen?

We leven blijkbaar in een wereld waarin je niets mag voelen bij een vroeg zwangerschapsverlies, of dat vooral netjes voor jezelf moet houden. Als zelfs de dokter geen begrip heeft, wie dan wel?

28 MEI

‘Kun je even naar boven komen?’ Ik denk dat ik daar ga horen welke plek ik krijg in de nieuwe programmatie van Nostalgie, maar ik krijg totaal onverwacht mijn ontslag. Ik werk er al meer dan tien jaar, vanaf het prille begin van de zender. Er is nooit een waarschuwing of gesprek geweest waaruit ik had kunnen afleiden dat dit eraan zat te komen. De uitleg is ook heel vaag en raar. Ik vang woorden op als ‘reorganisatie’ en ‘je past niet bij ons product’. Dus de etalage wordt vernieuwd en ik pas er plots niet meer in?

Meer dan tien jaar heb ik mijn hart en ziel aan dit bedrijf gegeven, radio maken was altijd mijn grote droom. Dit voelt zo persoonlijk. Het is een scherpe afwijzing, een scheiding zonder overleg, waarbij één partij gebroken achterblijft. Het voelt als een diepe breuk met stevig liefdesverdriet.

Tegen de twee heren die me de boodschap mogen overbrengen, schreeuw ik dat ik ‘ook nog een miskraam heb’. Mijn lichaam heeft me in de steek gelaten en nu laat mijn werk me ook vallen. Een dubbele portie verlies. Het verlies van de zwangerschap doet pijn, maar voelt ook wel als brute pech, als een foutje van de natuur. Dit ontslag snijdt veel dieper, want het gaat echt over mij. Het voelt als een brute nee tegen mijn persoonlijkheid. Alsof ze zeggen dat ze niet meer van mij houden, terwijl ik zelf nog dolverliefd ben. Dit ontslag lijkt ook meer mijn eigen schuld dan het zwangerschapsverlies, al weet ik dat het niet zo is.

Ik rij in een waas van tranen naar huis, met het miskraampakket naast me. Het vruchtje heeft nog altijd niet losgelaten. Het is nog altijd niet *weg*.

30 MEI

We lezen een boek met veel prentjes. We komen op een pagina waarop een meisje staat dat blij is, en een meisje dat zit te wenen. Maar ook een grappige koe en een zebra, die arm in arm lopen met boodschappen in de hand. Mijn ogen zijn klam van het vele huilen, maar mijn hart is warm bij de aanblik van de twee jongens in mijn armen.

Ik vraag wie mama is op de tekening. Ik ben zeker dat ze het huilende meisje gaan aanduiden, want sinds mijn totaal onverwachte ontslag een paar dagen geleden heb ik nog maar weinig momenten kunnen ademen zonder gesnik. Het is een spelletje dat we bij elke tekening, tekenfilm of speelgoedje moeten spelen. Dat is een dingetje als je kleuter bent, denk ik. Je moet altijd kiezen welk personage je bent.

Mama voelt zich het huilende meisje op de tekening. Maar als ik vraag wie mama is, zegt de driejarige Felix overtuigend: 'Jij bent de koe.'

We moeten allemaal lachen.

2 JUNI

We zijn op weekend met mijn schoonfamilie. We logeren in een prachtig huis met een zwembad, jacuzzi en sauna. Het vruchtje heeft lang op zich laten wachten (twee weken!), maar net nu begint

het bloed te stromen. Heel vervelend, want we willen eigenlijk niet zeggen dat ik opnieuw zwanger was. We willen die verrassing zo graag bewaren voor als we écht goed nieuws hebben. Het stroomt eruit, met klonters ter grootte van dikke druiven en (zo lijkt het wel) liters bloed. Uiteindelijk verlies ik ook het vruchtje, het valt gewoon in het toilet. Het is nog veel meer bloed dan ik had kunnen denken, ik loop voortdurend naar het toilet om mijn cup te legen. Tegen de avond ben ik kapot. Ik kruip in bed en lig te rillen. De lakens blijven niet proper, maar het lukt ons om alles te verstoppen. Iedereen denkt dat ik zo verdrietig ben door mijn ontslag, wat zeker ook zo is. Die andere laag dragen we alleen.

10 JUNI

Het is wat het is, *gasten*. Ik ben een paar dingen plotsklaps verloren en mijn hart is gebroken. Maar ik wil echt vooruitkijken. Ik moet mezelf heruitvinden, herbronnen, dit te boven komen. Ik hoop dat ik niet bitter word, maar over een paar maanden of jaren vooral met warmte kan terugkijken. Mijn hart is gemaakt van radiocement, dat zal nooit veranderen. Hopelijk zitten er nog andere bouwstenen, die ga ik nu zoeken. Tenzij andere radiostations me zouden willen natuurlijk, ze mogen altijd bellen (zeker Radio 1 – *insert knipogende emoticon*).

15 JUNI

Vandaag is het precies een jaar geleden dat B., een vriend van Tom, plots overleden is. Een jonge dertiger met een vrouw en twee kleine kindjes. Automatisch moet ik terugdenken aan zijn uitvaart. Die was prachtig, maar ook hartverscheurend. Het is echt een gruwelijk verhaal. Ik denk er vandaag aan door de datum, maar zijn vrouw moet elke dag verder met dit verschrikkelijke gemis. Ik

stuur haar een berichtje, dat wij hem op deze dag mee missen en aan haar denken. Hopelijk biedt dat heel even troost.

16 JUNI

Gisteren blijft wel hangen. Tom en ik hebben er een discussie over gehad. De weduwe van zijn overleden vriend heeft opnieuw een relatie en Tom kan dat moeilijk begrijpen. Ik snap dat het voor Tom voelt alsof ze B. daardoor vergeten is, maar ik weet heel zeker dat het niet zo is. Die nieuwe verliefdheid is haar overvallen en staat naast het verdriet. Hoe moeilijk moet dat wel niet zijn, zulke dubbele gevoelens? Je kunt als jonge vrouw je leven toch niet voor altijd on hold zetten? Ik weet gelukkig niet hoe het voelt, maar ik kan me voorstellen dat er naast diep verdriet nog duizend andere gevoelens zijn die samen in een vreemde, dolgedraaide mix terechtkomen. En natuurlijk wil iedereen dat B. gewoon was blijven leven. Uiteraard. Maar meestal heb je weinig controle over het leven. Ik gun haar die nieuwe liefde zo hard. Ik hoop dat er tegelijk ruimte is voor haar verdriet.

22 JUNI

Ik heb nog steeds veel bloedverlies, krampen én ik test nog altijd positief. Wat een mindfuck. Er zit nog altijd heel veel HCG (zwangerschapshormoon) in mijn bloed, dus mijn baarmoeder herstelt zich niet. De huisarts heeft me met spoed doorgestuurd naar de gynaecoloog.

Net vandaag krijgt Basiel opnieuw buisjes en worden zijn neuspoliepen weggehaald. Dat is normaal gezien een routineoperatie, maar na een uur zit ik nog altijd vast in de ruimte tussen het operatiekwartier en recovery. De andere keren (we zijn helaas vaste klan-

ten, zowel met Basiel als met Felix) kwamen ze me daar al na een kwartier halen. Ik spreek uiteindelijk van pure wanhoop een poets-hulp aan om uit te zoeken wat er aan de hand is met mijn oudste zoon.

Update:

Basiel blijkt een bloeding te hebben die ze niet gestopt krijgen. Hij moet onverwacht een nacht blijven terwijl ik zelf dringend bij de gynaecoloog (in een ander ziekenhuis) word verwacht. Soms is het zo lastig om geen netwerk dichtbij te hebben. Tom neemt over bij Basiel, ik krijg de boodschap dat ik later moet terugkomen voor een spoedcurettage. 'Later' in dezelfde zin als 'spoed' klinkt wel gek, niet? Maar bon, maandag wordt alles weggehaald. We hollen van het ene ziekenhuis naar het andere.

24 JUNI

Vandaag is het Basiels verjaardagsfeestje. Ongelooflijk dat dat kereltje al zes wordt. Stop de tijd! Hij is net op tijd uit het ziekenhuis voor zijn party, want er zijn gisteren nog twee bloedingen geweest. Maar nu zou het allemaal oké moeten zijn. Heel gek dat we vandaag vrolijk taart zitten te eten en dat ik morgen zelf naar het ziekenhuis moet om 'leeggemaakt' te worden. Kan het nog leger worden dan het nu al voelt?

Van mijn broer weet je nooit zeker of hij zal komen, maar plots staat hij hier. Met de fiets!

Hij had vanmorgen meegedaan aan een kwarttriatlon en heeft er dan nog een fietstocht van honderd kilometer (!) bijgedaan. Die gast is echt ongelooflijk. Ik vermoed dat hij pas tijdens de laatste kilometers beseftte dat een zesjarige waarschijnlijk een cadeautje verwacht, waarna hij snel iets in elkaar geknutseld heeft. Zijn zakje snoep uit een tankstation met een briefje van twintig euro maakte

wel iets minder indruk dan de raceauto die Basiel van zijn peter kreeg, haha. Het is gezellig, iedereen in ons zonnige stadstuintje.

Ik kijk wel enorm op tegen morgen.

25 JUNI

Curettagedag. Het moment dat alle restanten van dit korte leven uitgegomd worden. Vandaag is de dag dat we dit verhaal echt achter ons kunnen laten. Omdat niemand op de hoogte is van de miskraam, blijft Tom telkens bij de kinderen als ik weer maar eens naar de afdeling gynaecologie moet. In dit hele verhaal is hij nooit kunnen meegaan. Kan dit kindje voor hem wel ooit bestaan hebben, als er geen bewijs is? Er zijn drie testen met een plus, maar verder is er vooral bloed. En nog veel meer bloed.

Ik vertrek dus opnieuw alleen, naar de materniteit dan nog. Het is een gynaecologische operatie, dus leggen ze je tussen de vers bevalen moeders. Dat kan beter, ziekenhuizen, want dit is gewoon extra zout in de wonde. Als ik voldoende wakker ben na de ingreep, komt Tom mij halen. Basiel en Felix komen dan mee, ook al hebben die geen idee wat er is gebeurd. En dan is het echt weg, dan blijft er niets meer over van dit zo gewilde derde kindje.

29 JUNI

Het is vrijdag en de start van Toms maand ouderschapsverlof: hij is de hele maand juli thuis! Dat lijkt nu wel een dubbel goede timing, want ik ben echt compleet kapot. Ik huil de hele dag, het is moeilijk allemaal. Ik kan nog steeds niet geloven dat ik mijn job echt kwijt ben, wat ook zoveel meer was dan een job. Hopelijk brengt de zomer wat rust, zon en mooie dingen.